

Вісник стоматології

Науково-практичний журнал

5

Одеса • 2001

Вестник стоматологии

ВІСНИК СТОМАТОЛОГІЇ

Науково-практичний рецензований журнал № 5 (29) 2000

•Заснований у грудні 1994 року

«Виходить щоквартально»

•НВА "Одеська біотехнологія"

Редакційна колегія

Головний редактор **К. М. Косенко**,
Голова редакційної ради **М. Ф. Данилевський**, Науковий редактор **А. П. Левицький**,
Відповідальний секретар **Т. В. Капрельяни**

Члени колегії

О. М. Воскресенський
Р. Г. Синицін
О. І. Сукманський

Редакційна рада

А. Б. Борисенко (Київ)
В. С. Бурдейний (Одеса)
Г. М. Вишняк (Київ)
М. Ф. Данилевський (Київ)
Є. Н. Дичко (Дніпропетровськ)
Б. І. Куцєвляк (Харків)
Є. Б. Ковальов (Полтава)
І. І. Люля (Вінниця)
Б. О. Маланчук (Київ)
О. Є. Малевич (Дніпропетровськ)
І. С. Мащенко (Дніпропетровськ)
Б. П. Неспрядько (Київ)
О. Б. Павленко (Київ)
М. С. Скрипніков (Полтава)
Т. П. Скрипнікова (Полтава)
Н. І. Смоляр (Львів)
М. М. Угрин (Львів)
Ю. А. Федоров (С.-Петербург)
П. С. Фліс (Київ)
Л. В. Харьков (Київ)
Лі. О. Хоменко (Київ)
О. О. Челяпін (Харків)

Засновники журналу

Інститут стоматології АМНУ
Асоціація стоматологів України
Одеська обласна клінічна стоматологічна поліклініка

Журнал зареєстровано 7 грудня 1994 року,
свідоцтво: серія КВ, №1110

Мова видання

українська та російська

Журнал включено до Переліку наукових видань, в яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт (Бюлетень ВАК України, 1999, №4)

Адреса редакції

65026, Одеса, вул. Рішельєвська, 11
тел./факс 22-80-49.
Інститут стоматології АМН України

Передплатний індекс 74108

E-mail: vesnik@far1ep.net

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІС від 24.10.2000 р.

Л.М Хавалкіна, канд. мед. наукУкраїнська медична стоматологічна академія,
м. Полтава**ЗМІНИ В ЯСНАХ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПІД ДІЄЮ
ЛАЗЕРНОГО ОПРОМІНЕННЯ**

В хірургічній стоматології широко використовують терапевтичні лазери, а також проводять дослідження їх впливу на тканини ротової порожнини [1-4]. Та ще не всі механізми дії лазерного опромінення розкриті.

Метою нашого дослідження було експериментальне вивчення впливу лазерного опромінення на морфофункціональні властивості ясенних тканин шурів.

Серія експериментів по вивченню впливу лазерного опромінення на тканини ясен проводилось протягом 15 днів. Використовувались газовий АФЛ-2 і твердотільний "Сфера-2М" лазерні генератори, що працювали у різних режимах.

Опромінення променями лазерів різних типів викликало у тканинах ясен структурні перебудови. Посилювалась проліферація епітеліоцитів, насамперед, базального шару. Сполучна тканина реагувала на лазерне опромінення ростом кількості колагенових волокон і розширенням судин мікроциркуляторного русла. Ядерний апарат клітин характеризувався підвищеною функціональною активністю.

Зміни структурної організації тканин спостерігались як після 5 діб лазерного фотовпливу, так і при продовженні експерименту. Продовження впливу променів лазерних генераторів не викликало будь-яких альтеративних, деструктивних або дезорганізаційних процесів і призводило до інтенсифікації морфофункціональних перетворень у структурних компонентах ясен. Через 10, а особливо, через 15 днів після початку експерименту у клітинах ясен відбувалось збільшення числа органел в одиниці об'єму цитоплазми.

Отже, отримані дані дозволяють переконаватися у наявності ефекту, який можливо назвати морфоутворюючим, так як після сеансів лазерного опромінення спостерігається інтенсифікація побудови структур ясен. Останнє стає можливим внаслідок росту числа внутрішньоклітинних органел, тобто їх гіперплазії. Причому, після сеансів лазерної фотостимуляції найбільш активно збільшується кількість в одиниці об'єму цитоплазми клітин мембранних органел, які служать, насамперед, структурною основою для просторового упорядкування процесів, що відбуваються у клітині.

Для епітеліального шару ясен лазерне опромінення забезпечує ріст активності утворення гранул кератогаліну, формування кератіносом, посилення міжклітинних контактів, що підвищує механічну міцність і подовжує час функціонування поверхневих шарів клітин ясен.

Інтенсивність структурних перебудов у тканинах ясен, визначається і залежить від щільності потужності електромагнітного випромінювання, довжини світлової хвилі, режиму роботи генератора, експозиції і тривалості курсу лазерної терапії. Найбільш потужний стимулюючий ефект для структурних компонентів тканин ясен досягається при прямому опроміненні променями низькоінтенсивного, напівпровідникового лазера, що працює з трихвилинною експозицією.

Дослідження реакції ясен лабораторних шурів на пряме лазерне опромінення показало наявність чітко

виражених морфофункціональних змін в тканинах. Головним же являється те, що у всіх серіях експериментів не визначено пошкоджуючої дії променів лазера на всіх рівнях структурної організації ясен.

Список літератури

1. Jan Tuner, Lars Hode. Laser therapy in Dentistry and Medicine. - Grandesberg, Sweden: Prima books, 1996. - 235 s.
2. Виноградов А.Б. Экспериментальное морфологическое исследование действия низкоэнергетического лазерного излучения на слизистую оболочку полости рта // Тр. науч.- практ. конф. "Актуал. пробл. обществ., естеств. и техн. наук". - Пермь, 1981.-С. 17-18.
3. Галаган А.Я. и др. Методические рекомендации по применению терапевтических лазеров. - К., 1995. - 38 с.
4. Козлов В.И., Буйлин В.А. Лазеротерапия с применением АПТ "Мустанг". - М., 1998. - 178 с.

Надійшла 26.06.2000

Адреса для листування: 36000, м. Полтава, вул. Шевченка, 23, УМСА, каф. післядипломної освіти лікарів-стоматологів.

УДК 616.314-002-06:616.314.18-08-053.4

Л.Б. Цевух, Ж.А. Новикова, Н.Ф. Коновалов

Одесский государственный медицинский университет

**ОПЫТ ПРИМЕНЕНИЯ ПАСТЫ
"CAUSTINERF PEDODONTIC" ПРИ
ДЕВИТАЛИЗАЦИИ ПУЛЬПЫ ВРЕМЕННЫХ ЗУБОВ
У ДОШКОЛЬНИКОВ**

Диагностика и лечение пульпита временных зубов представляет определенные трудности, связанные с особенностями психики у детей, а также с процессами формирования и резорбции корней временных зубов. Для правильного выбора метода лечения пульпита необходимо учитывать форму воспаления, длительность воспалительного процесса, локализацию кариозной полости. В настоящее время предложен широкий арсенал средств для девитализации пульпы как временных, так и постоянных зубов у детей. Одним из таких средств является паста «Caustinerf Ребобопбс» производства французской фирмы «БерФбопь», содержащая параформальдегид, парахлорфенол, камфору и лидокаин.

Целью данной работы было изучение эффективности пасты «СаивбпегГ Ребобопьс» при девитализации пульпы временных зубов у дошкольников.

Под наблюдением находились 64 ребенка в возрасте от 4-х до 7 лет с диагнозом «хронический фиброзный пульпит». Препарирование кариозной полости проводилось по общепринятой методике. В соответствии с инструкцией паста "Caustinerf Ребобо" накладывалась на предварительно вскрытый рог пульпы, после чего кариозная полость закрывалась герметической повязкой.

Следующее посещение назначалось через 7 дней. В это посещение в зависимости от возможности выполнения дальнейших манипуляций у 34 детей проводилась ампутация пульпы по общепринятой методике, а 30 детей после удаления герметичной повязки накладывалась изолирующая прокладка и постоянная пломба. Обезболивающий эффект наблюдался в первые сутки в 95% случаев (61 ребенок), сочетание обезболивающего эффекта и девитализирующего действия - на 6-е сутки в 82% случаев (52 ребенка).